

**Plaats : Hameau d'Aubigny
TAINGY – LES HAUTS DE
FORTERRE – 89560 (Yonne)**

Frankrijk

Tél. 03 86 52 38 79 – 03 86 41 91 90

Web. www.carriere-aubigny.com

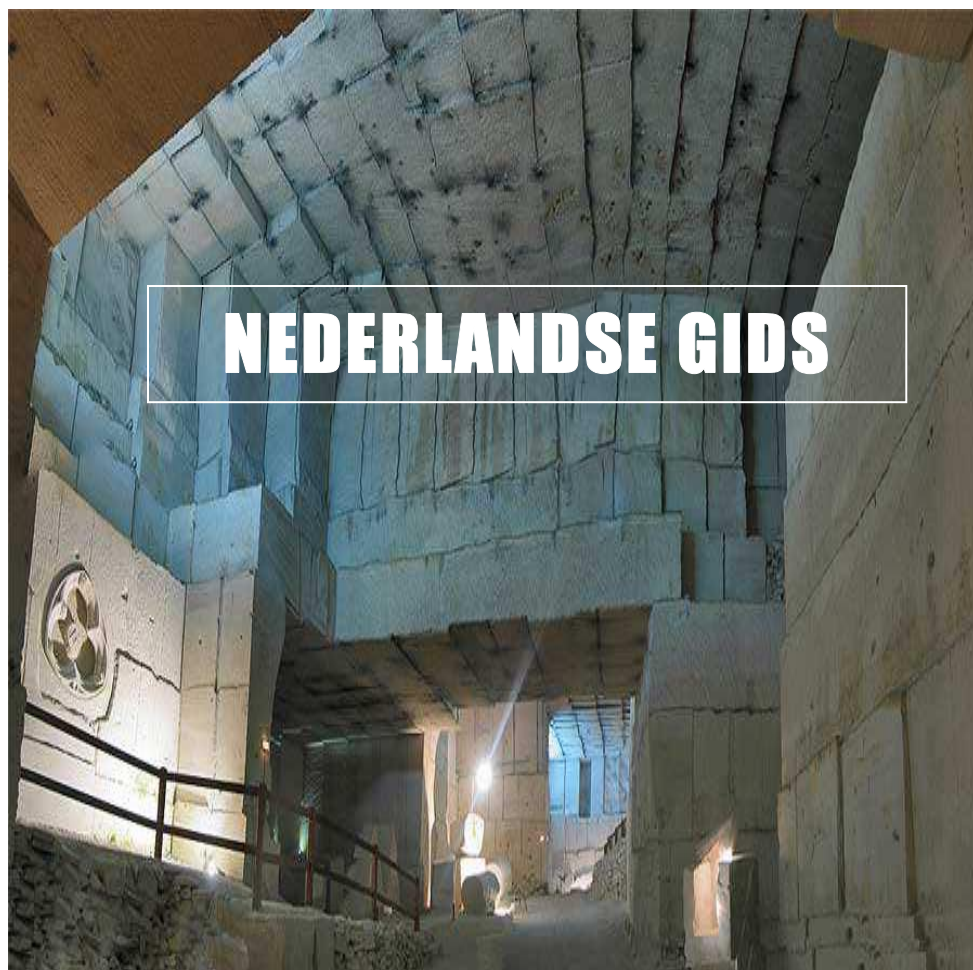
Mail. contact@carriere-aubigny.com

Administratie :
6, rue de Beauvais
89560-COURSON LES CARRIERES

Site Patrimonial de

La Carrière d'Aubigny à Taingy

NEDERLANDSE GIDS

Textes originaux de Jean-Bernard LETERTRE. Photos Gilles PUECH, Joël LACOUR, Nicole et Jean-Bernard LETERTRE.

Traductions de Michel FISH (english), Alexandre LAINE (deutsch) et Mieneke KOLEN (nederlands)

Toute reproduction ou utilisation doivent faire l'objet d'un accord préalable de LA CARRIERE SOUTERRAINE D'AUBIGNY, association de gestion de patrimoine, siège à Taingy (Yonne).

Welkom à La carrière souterraine d'Aubigny

U bent hier op de grens van het **graafschap Bourgogne** en het hertogdom **Nevers**. De regio heet **la Forterre**.

Omgeven door het dal van de Yonne en la Puisaye is la Forterre een natuurlijke eenheid van 45.000 hectare; kenmerkend zijn de hoogvlakten van kalksteen en klei van het Jura-tijdperk en de gigantische laag kalksteen dat ooliet genormf wordt.

Er zijn twee mogelijkheden om de naam Forterre te verklaren:

- . **Terre Forte**, van Terre Fortifie, grond die verdedigd is zoals in de Gallische tijd.
- . **Forte Terre**, moeilijk te bewerken grond die de gereedschappen snel laat slijten.

Het schijnt dat la Forterre al bevolkt was in de Neolitische tijd.

Later bewoonden de Kelten de regio, in twee dorpen zijn de sporen terug te vinden; in Jeully, vlak bij de carrière, waar bij opgravingen begraafplaatsen ontdekt werden.

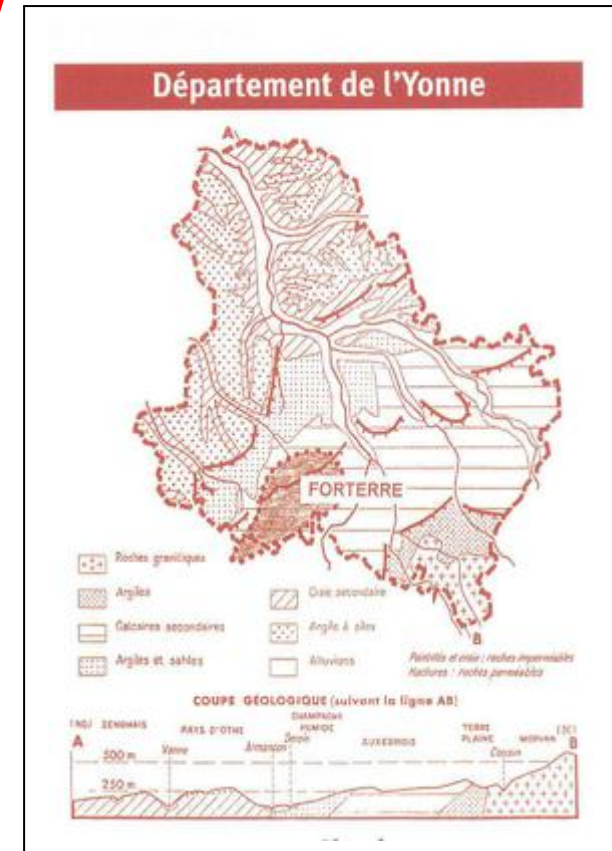
Een steenhouwers atelier waar sarcofagen gemaakt werden bestond al in de carrière, en in **Courson**, waar het dorp gebouwd is in een cirkelvorm. Die cirkel was blijkbaar de verdedigbare plek waarvan de naam van het dorp komt. Curcelonus in het Latijn, Courcon in oud-frans.

Taingy, de gemeente van de carrière, bevindt zich op 386 meter hoogte.

In Forterre speelde zich in het jaar 841 de Slag van Fontenoy af, waar de kleinkinderen van Karel de Grote een bloederige veldslag leverden om het Carolingische Rijk te verdelen.

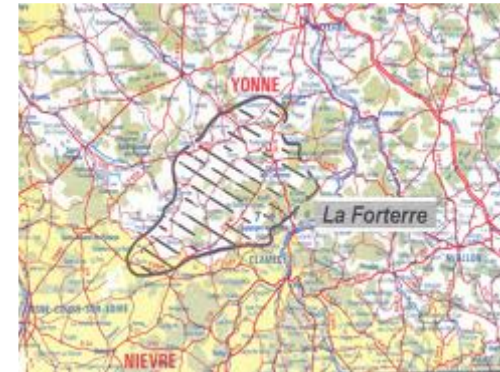
La Forterre is tevens het Pays de la terre de Pierre, het land van de kalksteen. Het kalksteen is overal, in de grond natuurlijk, maar vooral in de dieper gelegen ondergrond, in lagen tot wel 60 meter dikte en een oppervlakte van 50 hectares.

Wanneer u de carrière binnengaat, komt u in het hart van een steenmassa met een gewicht van 60 miljoen ton.

Het is 200 miljoen jaar geleden dat het hier een tropisch gebied was, en de zee bedekte de oppervlakte hier voor een periode van bijna 100 miljoen jaar.

Deze reusachtige massa kalksteen is gevormd door de afzetting van skeletten van zeedieren maar vooral door schelpen van mosselen en oesters. Deze kalksteen is bekend onder de greekse naam ooliet; oon=ei en lithos=steen. Een mooie witte kleur, fijne korrel en half-hard. De steen leent zich uitstekend voor beeldhouwwerk en bouwwerken van op maat gemaakte stenen, in het frans **Pierre de Taille**. De steen verdraagt een druk van 110kg per cm². De steengroeve is stilgelegd in 1940. De daarna gebruikte bouwstenen, dorpels en lateien werden vervangen door beton en holle bouwstenen. In deze buurt waren in de loop der eeuwen 16 steengroeven en slechts 20% van de materiaalvoorraad is gebruikt.

Van het merendeel der carrieres is de herkomst onbekend. Wat betreft de Carriere van Aubigny, toen er opgravingen gedaan werden in het nabijgelegen Jeuilly en tegelijkertijd in deze steengroeve, is er romeins geld gevonden met de afbeelding van keizer Domitianus (81-96).

Onze carrière is dus al 2000 jaar in gebruik, zeker vanaf het gallo-romeinse tijdperk. In het begin zal de steen zeker gebruikt zijn voor de kleinere heiligenbeelden, grotere beelden en vervolgens voor de doodskisten, waarvan u er twee kunt zien in de zaal waar u binnenkomt. Daarna kwam de tijd van het bouwen van romeinse kerken en vervolgens de, voor de steenhouders, spectaculaire kathedralen.

Het is zeker dat in de 18e en vooral in de 19e eeuw een intensieve exploitatie plaatsvond, want het is in deze tijd dat er in Frankrijk grote stedelijke veranderingen plaatsvonden.

In Parijs werden, onder invloed van **Baron Hausmann**, belangrijke openbare gebouwen gebouwd. Er was een enorme hoeveelheid stenen nodig en alle steengroeven uit de Forterre leverden de stenen; voor de stad- en gemeentehuizen, de paleizen van justitie, stations, scholen en bruggen. In Parijs werd deze steen ook gebruikt voor het **Hotel de Ville, het Conservatoire van Kunst en beroepen, de Jardin des Plantes** en natuurlijk de Opera.

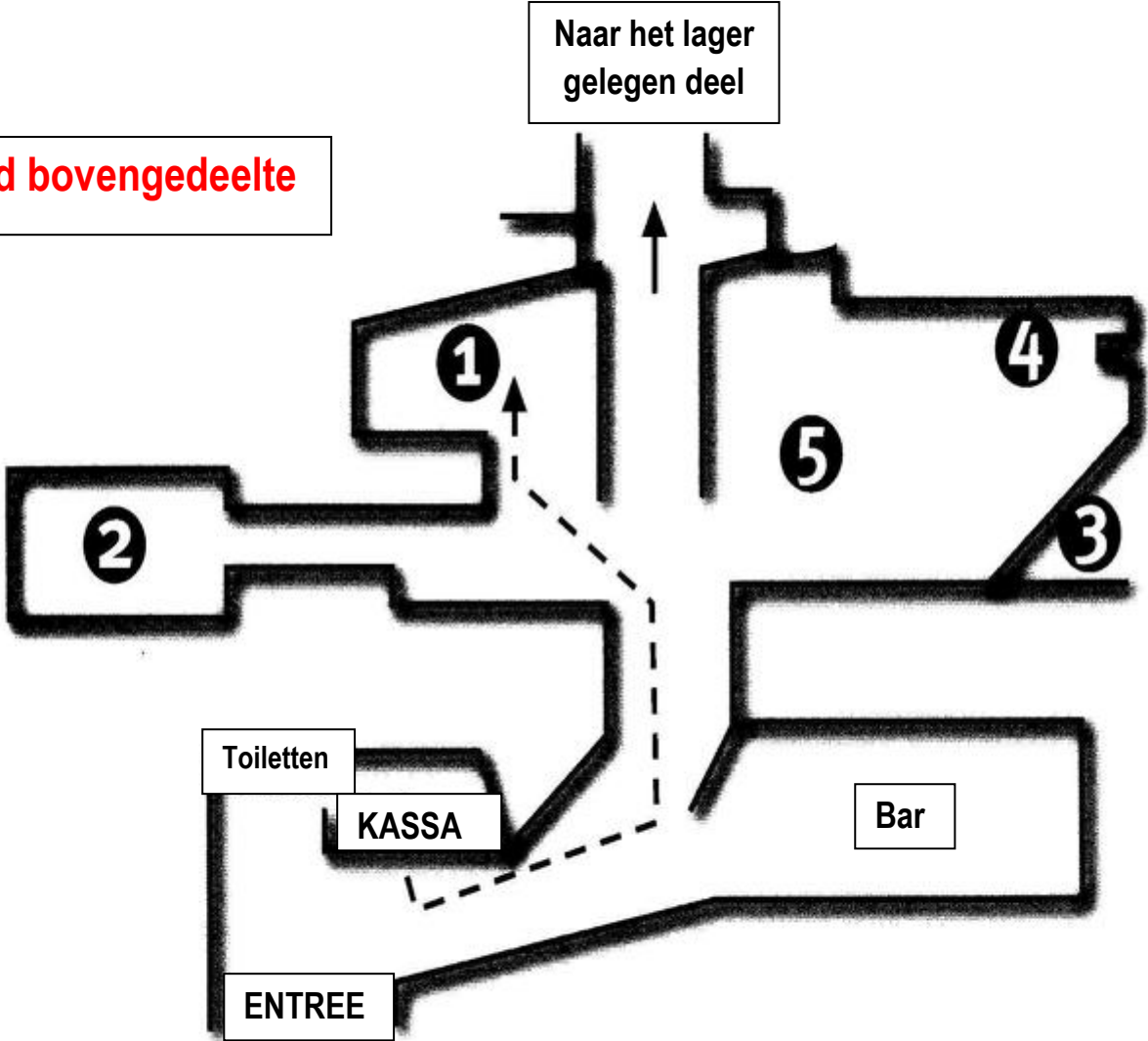
Met niet te vergeten dat er in de omliggende streken grote familiecastelen werden gebouwd, verbouwd en gerenoveerd.

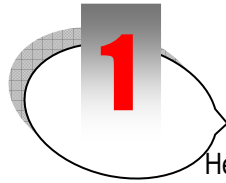
Rond 1850 werkten er 1000 werknemers in de steengroeven in het departement van de Yonne.

Plattegrond bovengedeelte

Gaan naar Front de taille

Het bijzondere aan de **Carriere Souterraine d' Aubigny** is, dat er nooit met machines gewerkt is. Sinds de ijertijd zijn slechts 2 gereedschappen gebruikt; de **Lance**, een zware ijzeren stang met aan een spitse punt die met kettingen opgehangen moest worden in een houten constructie, en de **Aiguille** die veel dunner was.

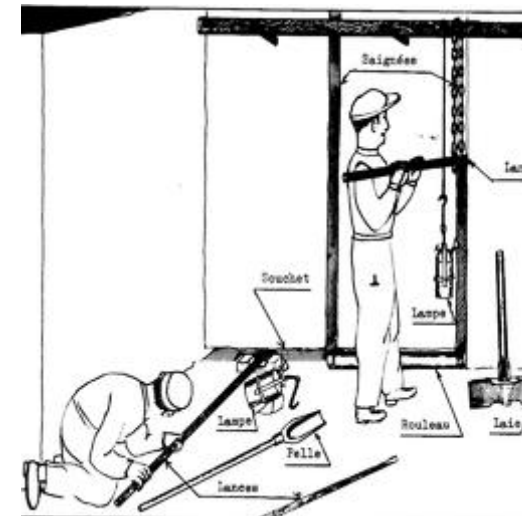
Om een **blok** steen los te kunnen maken, maakte de steenhouwer een staande rij gaten van ongeveer 1 meter diep. De zware stang in het houten frame werd naar achter getrokken, dan losgelaten en beukte vervolgens op het kalksteen tot de goede diepte bereikt was, telkens een stukje hoger tot ook daar de gewenste maat bereikt was. Dan werd met de Aiguille het bovenstuk los gemaakt. Als u naar het plafond kijkt, ziet u de krassen van het gereedschap. Er werd schuin van beneden naar boven gewerkt, het losse steen moest er uit vallen om verder te kunnen werken, ook tot een meter diepte.

Daarna werd met de Lance en Aiguille het onderste deel van het blok losgemaakt tot de steen alleen nog maar aan de achterkant vastzat. Dan stak men een schuin stuk droog hout in de gaten van de staande rij. In de groeve is een luchtvochtigheid van 80%, het hout nam het vocht op en drukte zo het blok kalksteen naar een kant. De steen brak op het eind van de groeven en kantelde naar voren op het schuine vlak onder de steen. Vanaf het begin van de 18e eeuw gebruikte men een lange zaag met tanden als een **krokodil** waarmee de achterkant van het blok losgezaagd kon worden. Met deze zaag werden de blokken mooi recht afgezaagd. Het werk werd een stuk eenvoudiger, de kwaliteit en produktiviteit ging omhoog.

De steen werd met behulp van rollen verplaatst en met een lier op een kar getrokken. In de werkplaats werden de stenen op maat gezaagd, al naar gelang de bestelling, en dan op gewone karren, getrokken door **muilezels**, naar de bouwplaats gebracht. Of als het verder weg moest, naar de haven om verscheept te worden. Nog later gingen de stenen naar de treinstations. Als het transport naar Parijs ging was het de goedkoopste manier om de stenen direct bij de koper.

De muilezels werden verkocht voor de slacht, de karren als brandhout, en men ging lopend terug.

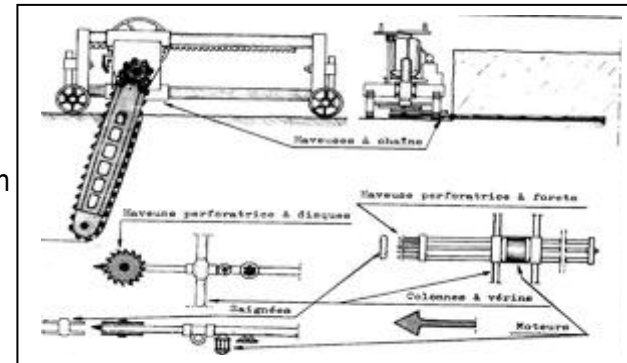

Het uithakken van de stenen is begonnen in het hoogste gedeelte, de eerste laag wordt de jongste laag genoemd, en vervolgens werkt men steeds lager. De bodem waar u nu op staat, is een 15 meter dikke laag steengruis. Vroeger werd het steengruis door de boeren opgehaald om het land te verbeteren of de vloer van de stallen van een stevige laag te voorzien.

De steenhouwer produceerde een halve kubieke meter stenen per dag.

In de steengroeven kunnen met behulp van enorme kettingzagen 4 kubieke meter per dag gemaakt worden. De steengroeve is gebruikt tot 16 meter hoogte, en boven u ligt nog steeds een kalkzandsteenlaag van 15 tot 25 meter dik modern. Diep in de grond is de steen nat. Zodra de steen de buitenlucht blootgesteld wordt verdampt dit water, waarbij het calciumcarbonaat en andere mineralen zich afzetten op de buitenkant.

De buitenlaag, **de Calcin**, die zo gevormd wordt is hard en dicht, beschermt de steen en voorkomt het binnendringen van vocht.

Dat maakt deze steen vorstbestendig, dus daarom moet deze steen in de ondergrondse steengroeve bewerkt worden.

Bovendien is de steen door de hoge luchtvochtigheid goed en eenvoudig te bewerken, de steen is makkelijk te zagen. Tijdens het bezoek ziet u op het plafond talloze sporen. De groeven zijn gemaakt met de Aiguille, de gladde oppervlakken met de krokodilzaag en de verticale lijnen waar met de Lance gewerkt is.

U ziet ook zwarte vlekken op het plafond.

Dat zijn de sporen van de olielampen, simpele koperen oliepotjes met een tuit. In de tuit stak de lont, die

weinig licht maar veel roet gaf. Desalniettemin zijn deze lampen tot aan de helft van de 19e eeuw in gebruik geweest. Rond 1830 verscheen de acetyleenlamp, beter bekend als carbidlamp. Er hangt een model aan de driepoot van de Lance. Deze lamp heeft een reservoir dat uit twee delen bestaat. In het onderste deel zit een stuk calciumcarbonaat en in het andere deel water. Een kraantje druppelt water op het calciumcarbonaat waardoor brandbaar gas vrijkomt, het acetyleengas. De sporen van deze lampen zijn een stuk kleiner dan die van de olielampen, ze zijn bijna onzichtbaar.

Ga naar de Hall of Masterpieces

Er bestaan drie belangrijke figuren in het steenhoudersgilde; Salomon, Maitre Jacques en Pere Soubise. Als hanzes, broederschap of gilde, altijd waren er verenigingen van steenhouders; bij de bouw van kerken en kathedralen en tijdens de rigoureuze hervormingen in het land. Tegenwoordig zijn er nog drie gilden in Frankrijk;

- . L'Union compagnonique des devoirs unis,
- . Les Tailleurs de pierre du tour de France des devoirs,
- . L'association des compagnons du devoir.

De jonge steenhouders, die in opleiding zijn bij de **tour de France**, werken bij handwerkslieden of in ondernemingen die gespecialiseerd zijn in de renovatie van historische gebouwen, moeten regelmatig een werkstuk inleveren als bewijs van hun opleidingsniveau. Zo iets heet een **maquette**.

Wanneer de leerling bij de Compagnons toegelaten wordt, is het laatste werkstuk het meesterstuk, het **Chef-d'oeuvre**.

In de expositie kunt u werkstukken en meesterstukken zien die door deze leerlingen van de tour de France des Devoirs gemaakt zijn.

De **monumentale poort** aan de ingang van de expositie is een samenwerkingsproject van de leerlingen van de tour de France.

Ontdek de gereedschappen

Alle de traditionele stenen cutters hulpmiddelen worden gepresenteerd: De Pic, waarschijnlijk uit de ijzertijd, de Marteau Taillant, de hamer om de stenen te klieven (1000 jaar voor Christus), de Marteau Tetu smal en horizontaal getand, la Polka, smal en vertical getand, de Marteau Grain d'orge, waarmee het oppervlak korrelig gehakt wordt, de Brettüre, dun als een degen, de Passe-Partout en de Chemins de Fer.

Atelier om kennis te maken met steenhouwen

Deze ruimte is in gebruik als werkplaats voor het steen- en beeldhouwen. Ieder jaar komen hier duizenden kinderen om met het basisproduct, de steen, kennis te maken.

.Het beeld **Le Belier**, de ram, van **Charles Vaillant**.

.Nicolas Bonnet
Meilleur Ouvrier de France

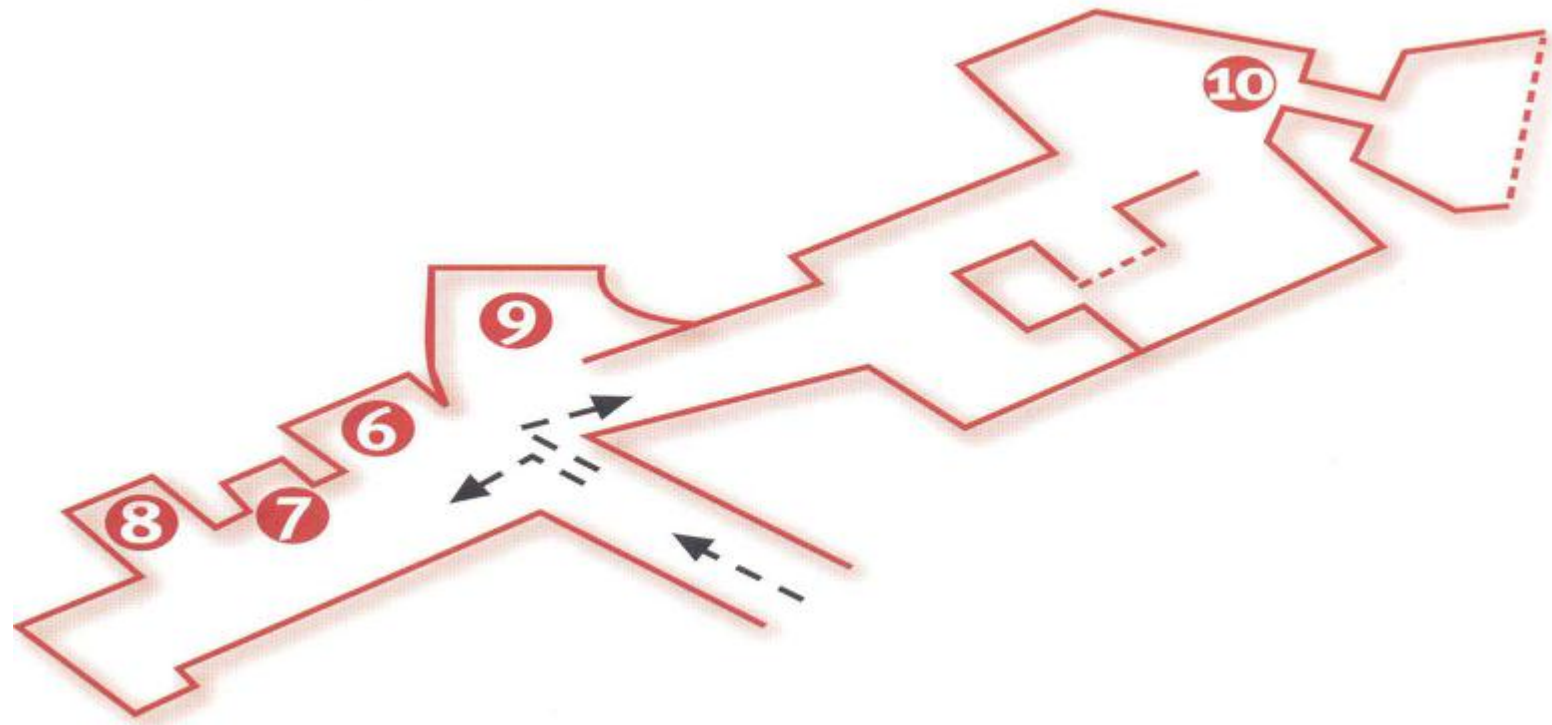
Volg de centrale gang.

Aan uw linkerkant het hedendaagse beeldhouwwerk genaamd Assemblages van **Nicolas Flessig**.

Het symboliseert de steen voordat hij uitgehakt is.

Aan de rechterkant, iets lager gelegen, ziet u het meesterstuk La Vie, gemaakt door Japanse beeldhouwer **Testuo Harrada**.

Kaart van het lagere niveau

6

De trap l'Ascension

Het werkelijke meesterstuk in de carrière is l' **Escalier de l'Ascension**.

Deze trap is gemaakt door een zestigtal leden van de Union des Devoirs Unis; bouwvakkers, steenhouwers, beeldhouwers en smeden. Tussen 2001 en 2011 werd ieder jaar tijdens de weekenden van hemelvaart en allerheiligen, in de steengroeve gewerkt aan de trap, in bijzijn van het publiek.

Officieel is het een spiltrap met een open spil en trapbomen aan beide zijden voorzien van gebeeldhouwde decoraties, maar voor zijn makers heeft de trap meer betekenissen.

Volgens Bertrand Leboisselier, een der architecten, "is het een vrijstaand kunstwerk dat gemaakt is om bekeken, gewaardeerd en bewonderd te worden. Om in de steengroeve te zien hoe de trap omhoog gaat, naar een lege ruimte dat de onbewerkte, ruwe steen heeft achtergelaten en waar hij nu als kunstwerk weer is opgebouwd"

.Hij is dus, in het kort gezegd, een deel van de groeve die weer opgaat in zijn eigen materie. Zoals te zien is in de open en dichte vormen en de opgaande delen die weer samenkomen. Bij het normale gebruik van de trap waarbij men van het ene niveau naar het andere gaat, komt er een spirituele kant bij kijken....een vorm van verheffen.

Het is een uniek en buitengewoon meesterstuk.

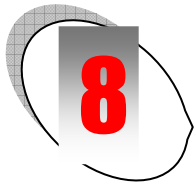

Het roosvenster

In 1994 hebben de leerlingen van de Tailleurs de pierre des Devoirs met begeleiding van drie ervaren steenhouwers een week voor het publiek gewerkt. Met de traditionele gereedschappen hebben zij uit een enkel blok ruwe steen de delen gemaakt van het drielobbig roosmotief, die daarna in de rand gezet zijn.

Links, in een cirkel, de merktekens van deze steenhouwers. In de middeleeuwen kon de opzichter aan de hand van de merktekens zijn arbeiders hun loon betalen. Dit merkteken werd altijd gezet op dat deel van de steen wat onzichtbaar is na het bouwen. Wanneer u nu de merktekens op de oude stenen ziet, is dat omdat er een renovatie uitgevoerd is.

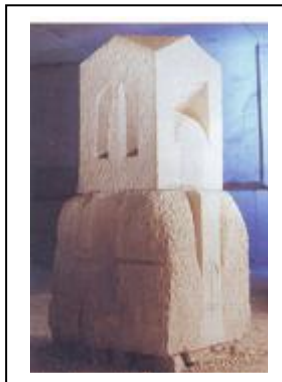

_Salle des sarcophages

Als eerste van een serie oudheidkundige zuilen, is deze egyptische zuil gemaakt door de leerlingen van de tour de France des Compagnons des Devoirs.

De palmladeren zijn kenmerkend voor beeldhouwwerken in deze periode.

De ten toon gestelde sarcophagen zijn opgegraven van de Merovingische begraafplaatsen in de Forterre.

Een hedendaagse meesterwerk door **Yann LIEBARD**:
het oog dat over de steengroeve waakt.

Dit deel van de steengroeve is uitgehakt in het tweede deel van de 19e eeuw. Een periode waar heel veel vraag was naar op maat bewerkte stenen, vooral in Parijs waar Baron Hausmann begonnen was met de reconstructie van de stad.

Kijk naar het plafond en zie hoe de arbeiders in de steengroeve met de fijne puntige Aiguille gewerkt hebben. Hoe het uithakken van de stenen met precisie en vakmanschap gedaan is.

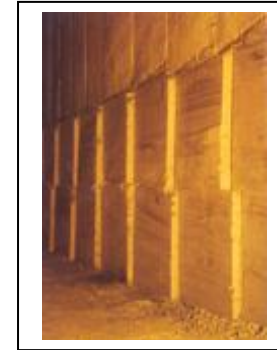
9

Ga terug

Dit maal komt u in de afdeling geologie, de lithoteek, samengesteld door de leerlingen en hun leraar Roby Muller van het College Jean-Roch Coignet uit Courson-les-Carrieres. Er staan mineralen, grondsoorten, zandsoorten en okers uit De Bourgogne.

Even lager, vlak voor het deel wat ingestort is, liggen de eieren van de dinosaurius (een beeldhouwwerk) en u bent nu op 50 meter onder de grond.

In het verdere deel van de carrière is niets ten toon gesteld. Alleen het werk van de steenhouwers is te zien en het licht is daar om de vierkante vormen van deze plek te tonen. Dit "uitgehouwde" bouwwerk heeft een speciale atmosfeer, het zou een mysterieuze kathedraal kunnen zijn of de verborgen ruimten van een egyptische pyramide.....

10

De passage van de vleermuizen

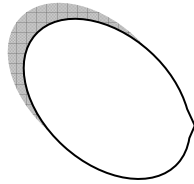
De smalle doorgang die u ziet als u aan het eind van de Petite Carriere bent, is een natuurlijke weg voor de carrière verblijven als het slecht weer is. Van de 17 Europese soorten, allemaal insectenetters, verblijven 15 soorten bij ons. Zij brengen hier de winter door en kunnen in alle rust de kleintjes grootbrengen en zij komen ieder jaar weer terug. De kleinste is de Pipistrelle, die veel voorkomt, ook in de bomen van uw tuin of achter de vensterluiken, is aanwezig, maar ook de Serotine, de Vespertillon, met snor of oren die wat gescheurd lijken. De Grand Murin niet te vergeten, een soort die uitsterft, maar hier volop aanwezig is. Sinds de openstelling van de steengroeve is zijn aantal vermeerderd. Het kan zijn dat het een sociaal dier is, of hij vindt het leuk dat onze vereniging er is, want de kolonie nestelt zich in een rotsspleet vlak bij de kassa. Als u hem ziet, kun u hem herkennen aan de vleugelspanwijdte van ca. 30 centimeter. De insectenetende vleermuizen zijn nuttig en daarom wettelijk beschermd.

Uw rondleiding is hiermee beëindigd. Neem de tijd om alles rustig nog een keer te bekijken.

Bij de kaartverkopers aan de uitgang kunt u alle informatie krijgen die u nodig heeft.

Dank u wel voor het bezoeken van de ondergrondse groeve van Aubigny.

Schoolkinderen bezoeken de steengroeve

Het bezoek begint door een 20 minuten commentaar aangepast aan de children's schoolniveau. Het benadrukt de oorsprong van de steen, de geschiedenis van de steengroeven, de ondergrondse werkzaamheden methoden, de werknemers leven, stenen snijden en de metgezellen, de oude instrumenten en vele andere aspecten aan de site gerelateerde.

Dankzij een initiërende reis, de leerlingen geleidelijk zal ontdekken de grote kamers en de stenen cutters en beeldhouwers meesterwerken, en zal gemakkelijk voorstellen dat hebben ze de geheime tunnels van een oude Egyptische piramide doorgedrongen.

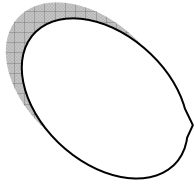
Later, zal ze hebben de mogelijkheid om beginnende stenen scharen.

Een echte, 40 werkstation, stenen snijden workshop, uitgerust met de hulpmiddelen voor voldoende is geïnstalleerd in de steengroeve. In dit speciaal aangepast aan jongeren, krijgen de leerlingen een hands-on gelegenheid om te werken van de steen. Onder toezicht van een ervaren begeleider, zal zij maken een **eenvoudig object die ze met hen kunnen wegnemen.**

Klassen worden begeleid door een bevoegde gids en de commentaren zijn aangepast aan het niveau klasse. De groeve verwelkomt elk jaar verscheidene duizend leerlingen. Early boekingen zijn dus sterk aangeraden.

Op de www.carriere-aubigny.com website, kunnen leerkrachten het schoolwerk bladen aangepast aan elke educatieve cyclus downloaden.

Het dorp van Taingy: het dak van Forterre

Als leengoed van de Castgellany van Druyes, Taingy (2200 ha) behoorde tot de telt van Nevers. Op een hoogte van bijna 400 meter, is dit dorp echt het dak van Forterre. Het dorp gebouwd op een steile helling, en kijkt uit over de vallei van Taingy waar een perfect gerestaureerde en charmante 19e eeuw wassen fontein te bewonderen. Drie belangrijkste gehuchten, Aubigny, Jeuilly en Vassy aanvulling de gemeente.

In het dorp zelf, is de **imposante 16e eeuwse kerk gewijd aan St. Martin**. Deze imposante, Gotisch, witte stenen bouwwerk is samengesteld uit een groot schip, een eenvoudige zeven-zijdige apsis en een portaal overhangende door prachtige Chimaera.

Maak een wandeling door de smalle straatjes en wandelpaden, waar u zult merken de verticale typische architectuur aan de regio Forterre evenals de natuursteensgewijs constructies. De laatste zijn vaak verfraaid met bruin rode bakstenen uit de regio van Puisaye.

De **monumentale stenen** beeld, gebeeldhouwd door Sylvain RAUD en symboliseert de hoop van de mensheid in de 3e millennium, met kinderen klimmen de steen, bevindt zich in de openbare tuin.

Een geëmailleerde lava gezichtspunt indicator, waardoor een uitzicht van 360 ° van het gebied, ligt op het hoogste punt van het dorp. Het prachtige panorama zal toestaan de bezoeker te zien Vézelay, de wijngaarden van Chablis, het dorp van Druyes en haar feodaal kasteel, het bos van Frétoy, de Loire-vallei in het westen, en op een heel heldere dag, **Parijs** naar het noorden!